

หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่อง อุ้มบุญ Surrogacy

วัน/เดือน/ปี ที่จัดการความรู้ กุมภาพันธ์ 2566 – กรกฎาคม 2566

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. ดร.นายแพทย์ อมรินทร์ นาควิเชียร หน.โครงการ
2. ผศ.นพ.เมธาพันธ์ กิจพรธีรานันท์
3. นพ.กุศล เตชะพิเชฐวนิช
4. พญ.ศิริเพ็ญ องค์กรสุวรรณ
5. พญ.พัชรินทร์ เกียรติสารพิภพ
6. นางสาว สุมิตรา อัมสงคราม
7. นางสาว คารณิ แก้ววิเศษ
8. นางสาว เกศินี ศรีชวนะ

1. หลักการและเหตุผล

การอุ้มบุญ คือ การให้หญิงคนอื่นตั้งครรภ์จากการปฏิสนธิภายนอก รังไข่แทนคู่สามีภรรยาที่ไม่สามารถมีลูกได้ การปฏิสนธิอาจใช้สเปิร์มและไข่จากคู่สามีภรรยาดังกล่าว หรือเป็นสเปิร์มหรือไข่จากคนใดคนหนึ่ง ผสมกับสเปิร์มหรือไข่ที่ได้รับบริจาคจากผู้อื่น แล้วจึงนำตัวอ่อนฝังเข้าไปในมดลูกของหญิงที่อุ้มบุญ

2. วัตถุประสงค์

1. ให้คำอธิบายเกี่ยวกับการอุ้มบุญในภาวะผู้ป่วยมีบุตรยากได้
2. ผู้รับบริการทราบถึงข้อดีและข้อเสียของการอุ้มบุญ รวมถึงผลกระทบต่อความสัมพันธ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้แม่อุ้มบุญแทนตนเอง เพื่อช่วยให้พิจารณาและตัดสินใจได้อย่างรอบคอบยิ่งขึ้น
3. เพื่อลดปัญหาข้อขัดแย้งในอนาคตจากการใช้แม่อุ้มบุญ

3. เป้าหมายของโครงการ

1. เจ้าหน้าที่และบุคลากรสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับการอุ้มบุญที่ถูกกฎหมายได้
2. ผู้รับบริการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอุ้มบุญที่ถูกกฎหมายได้

4. วิธีการจัดการความรู้

1. ศึกษาจากข้อมูลวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการอุ้มบุญและข้อกฎหมาย

5.กระบวนการจัดการความรู้ (Share & Learn)

มีการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการอุ้มบุญที่ถูกกฎหมายและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานศูนย์เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์

6.สรุปความดี

บุคลากรในหน่วยงานมีความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาข้อมูลวิจัย และข้อบ่งชี้ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการอุ้มบุญที่ถูกกฎหมายได้ในผู้ป่วยที่มีภาวะมีบุตรยาก เป็น 100%

สรุปผลการดำเนินโครงการ

จะสรุปผลโครงการภายในเดือน

เกณฑ์การประเมิน

ปฏิบัติ ครบสมบูรณ์ 100%

ไม่ปฏิบัติ ปฏิบัติบางส่วนหรือไม่ปฏิบัติ 60%

เกณฑ์การประเมินผ่าน 100%

7. key success factor (ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ)

7.1 บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอุ้มบุญและกฎหมายคุ้มครองเด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญในผู้ป่วยที่มีภาวะมีบุตรยาก

8. สิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้

8.1 บุคลากรได้รับความรู้จากการศึกษาข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการอุ้มบุญการอุ้มบุญที่ถูกกฎหมายได้ในผู้ป่วยที่มีภาวะมีบุตรยาก

8.2 ผู้รับบริการได้รับความรู้จากการอุ้มบุญอย่างละเอียด

8.3 ไม่เกิดการขัดแย้งหรือข้อร้องเรียนในอนาคต

9. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

9.1 บุคลากรสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและอธิบายถึงการอุ้มบุญและข้อกฎหมายต่างๆที่เกิดจากการอุ้มบุญ ให้กับผู้รับบริการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

10.สรุปผลการนำเทคนิคไปใช้

ขั้นตอนการอุ้มบุญ

การอุ้มบุญมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. รับคำปรึกษา

คู่สามีภรรยาที่ไม่สามารถมีบุตรได้และต้องการใช้วิธีอุ้มบุญควรปรึกษากับผู้ให้คำแนะนำด้านการมีบุตร เพื่อทราบถึงข้อดีและข้อเสียของการอุ้มบุญ รวมถึงผลกระทบต่อความสัมพันธ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้แม่อุ้มบุญแทนตนเอง เพื่อช่วยให้พิจารณาและตัดสินใจได้อย่างรอบคอบยิ่งขึ้น

2. เลือกแม่อุ้มบุญ

ขั้นตอนต่อมาคือการค้นหาผู้ที่จะมาตั้งครรภ์แทน ซึ่งตามกฎหมายกำหนดจะต้องเป็นญาติที่สืบเชื้อสายเดียวกัน ไม่รวมบุญพวกริหรือผู้สืบเชื้อสาย หากไม่มีญาติจึงจะสามารถให้ผู้อื่นตั้งครรภ์แทน นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังได้แนะนำว่าแม่อุ้มบุญที่เหมาะสมควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1 มีอายุระหว่าง 21–45 ปี

2.2 เคยตั้งครรภ์มาก่อน โดยไม่เกิดอาการแทรกซ้อนใด ๆ ระหว่างการตั้งครรภ์ และบุตรที่คลอดออกมามีสุขภาพแข็งแรงดี

2.3 มีครอบครัวที่คอยสนับสนุนและพึงพาได้

2.4 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

3. ตรวจสอบสุขภาพ

คู่สามีภรรยาและหญิงที่ตั้งครรภ์แทนควรได้รับการตรวจสอบสุขภาพกายและสุขภาพจิตเบื้องต้น เหตุที่ต้องตรวจสอบสุขภาพจิตนั้นเนื่องจากการอุ้มบุญเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและอาจทำให้มีปัญหาหาหญิงอุ้มบุญไม่ยอมคืนเด็ก ปัญหาความวิตกกังวลของคู่สามีภรรยาที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการอุ้มบุญ หรือปัญหาอื่น ๆ ได้

ด้านสุขภาพกาย สมาคมเวชศาสตร์เจริญพันธุ์แห่งสหรัฐอเมริกา (The American Society for Reproductive Medicine) ยังแนะนำให้มีการตรวจเพื่อเช็คสุขภาพร่างกายของหญิงอุ้มบุญถึงความพร้อมต่อการตั้งครรภ์ และตรวจการติดเชื้อจากโรคต่าง ๆ เช่น ซิฟิลิส หนองในแท้ หนองในเทียม โรคติดเชื้อเอชไอวี โรคติดเชื้อไซโตเมกะโลไวรัส ไวรัสตับอักเสบบี และไวรัสตับอักเสบบี ซี รวมถึงการทดสอบภูมิคุ้มกัน โรคหัด โรคหัดเยอรมัน และโรคอีสุกอีใสด้วย

11. After Action Review (AAR)

ในอนาคตสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ นำไปใช้ในการต่อยอดวิจัยได้ และเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้รับบริการที่ต้องการใช้บริการอุ้มบุญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

12. ภาพประกอบกิจกรรม

.....
(นายแพทย์ กุศล เตชะพิเชฐวานิช)
หัวหน้าหน่วยงานศูนย์เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์

